

I Uvod

Evropska unija (skraćeno: EU) je zajednica dvadeset sedam evropskih država. Unija je oformljena pod sadašnjim imenom Ugovorom o Evropskoj uniji (više poznatim pod imenom Mastihtski ugovor) 1992. godine.

Mnogi aspekti EU su postojali i prije potpisivanja ovog ugovora, preko raznih organizacija oformljenih pedesetih godina dvadesetog vijeka.

Zemlje članice EU su Francuska, Holandija, Belgija, Lusemburg, Njemačka, Italija, Velika Britanija, Danska, Irska, Grčka, Portugalija, Španija, Austrija, Finska, Švedska, Kipar, Češka, Estonija, Mađarska, Letonija, Litvanija, Malta, Poljska, Slovačka, Slovenija, Rumunija i Bugarska.

Sa dvadeset sedam zemalja EU je zajednica u kojoj na više od 4.000.000 km kvadratnih metara živi skoro 500 miliona stanovnika koji prepadaju trima rasama i u kojoj se govori 23 zvanična jezika i mnoštvo nezvaničnih jezika.

U ovoj zajednici objedinjene su različite nacije različitih istorija, običaja, kultura i stepena razvijenosti.

Evropska unija je zapravo veoma složen skup pravila koja važe za 27 zemalja. Ta pravila objedinjena su u *Acquis communautaire* i nekoliko važnih ugovora među kojima su najvažniji Pariški ugovor 1951. godine, Rimski ugovor 1957. godine, Ugovor iz Mastrihta 1992. godine, Amsterdamski ugovor iz 1997. godine, Ugovor iz Nice 2001. godine i Lisabonski ugovor iz 2007. godine.

“Na politiku Unije snažno utiču i interesne grupe, strukovna udruženja, mediji, grupe za lobiranje, međunarodne organizacije uljučujući i nevladine organizacije.”¹

Pitanje da li će Evropa ikada biti ujedinjena postavljao je i Robert Šuman političar i državnik i jedan od utemeljivača ideje ujedinjene Evrope.

„Šuman postavlja pitanje : „Hoće li Evropa ikada biti potpuna“, „Niko to ne zna“, odgovara on. „Ali to nije razlog da za kasnije svako nastojanje o ujedinjenju“. „Preduzimanje vrijedi više nego odustajanje i očekivanje savršenstva jedan je izgovor za nedjelovanje““².

¹ Prokopijević, Miroslav – Evropska unija-Uvod, Službeni glasnik, Beograd 2005. godine, str.8.

² Vukmirica, Vujo; Špirić, Nikola – Ekonomska i monetarna integracija Evrope, Ekonomski fakultet u Banjaluci, Banjaluka 2005. godine str. 77. –pruzeto iz Robert Šuman, Za Evropu, Sarajevo 2004, str 157.

Tako je ministar inostranih poslova i predsjednik Skupštine Savjeta Evrope u Strazburu govorio pedesetih godina prošlog vijeka opisujući ideju o uspostavljanju zajednice za ugalj i čelik koja bi kroz privrednu i ekonomsku saradnju zaustavila sukobe među evropskim narodima.

Ovako se može govoriti i danas i na početku svakog rada ili priče o ujedinjenoj Evropi.

Pitanje na koje ni sam Šuman nije znao odgovoriti i danas traži odgovor. Zato, baš kao što je rekao, ne vrijedi ne pitati i tražiti izgovore za ćutanje.

U ovom diplomskom radu pokušaće se dati odgovori na važna pitanja nastanka Evropske unije, načina njenog funkcionisanja, institucionalnog uređenja i pravnog okvira, ali i pitanja njene budućnosti i izazova pred kojima stoji prvenstveno oličenim u Lisabonskom ugovoru.

Važno je napomenuti da o ovoj temi postoji vrlo malo literature, te da se radi o vrlo složenom sistemu koji se neprestano mijenja.